

Porren och dess påverkan på barn & ungdomar

en klinisk betraktelse

Åsa Kastbom

Överläkare BUPs Traumaenhet Elefanten

Universitetssjukhuset i Linköping

”Finns i fickan, under kudden, i skolan, på jobbet, i bilen, på toaletten....”

Nätet, precis som allt annat, både bra och dåligt

- Nästan alla barn mellan 9-17 år har tillgång till nätet.
- Barns och ungdomars användning av mobiltelefoner, internet och sociala medier ökar. En integrerad del av deras vardag.
- Skiljer inte så mycket på kontakter på nätet vs irl.
- 39% av internetanvändande 7-åringar i Sverige skickar bilder.

Svenskarna och Internet 2018

Sexting

- Sexting = att lägga ut eller skicka avklädda bilder på sig själv.
- Sexting ökar.
- Vanligast att de skickar till partner eller kompis eller någon de lärt känna via nätet. Få råkar illa ut.
- Fördelar: Bra för förhållandet, självförtroendet, ett sätt att kommunicera o.s.v.
- Nackdelar: Kan ångra sig. Kan spridas utan samtycke (och vetskap). Man kan tappa kontrollen på en bild.
- Kallas "egenproducerat material".
- Finns också egenproducerat material som är taget under tvång, hot eller utpressning. Går inte att se på bilden om det är frivilligt eller inte.

Porr, barn & ungdomar

- Barn ser pornografi från 7-8 års ålder.
- Inte olagligt men skapat av vuxna för vuxna.
- 96% av pojkar och 54% av flickor (16 år) uppger att de konsumerar porr.
- Ju oftare pojkarna konsumerar porr, desto mer avancerad blir porren de tittar på.
- Högkonsumenter söker sig mer till våldsporr.
- Högkonsumenter visade högre alkoholkonsumtion, fetma och problem med vänskapsrelationer MEN man vet inte vad som är hönan och vad som är ägget.

En hel del åsikter

”Sverige bör ta ställning mot våldsamt porr.” *Per Anders Sunesson, Sveriges ambassadör mot människohandel,*

”Hög pornografikonsumtion associeras med många negativa hälsoeffekter såsom depression, oro, ångest, tidig sexual debut och våldsamt beteende.” *American College of Pediatrics*

”Pornography is what the end of the world looks like” *prof Robert Jensen*

”Amatörporr är inte farlig” ”De flesta tittar på porr och det är inte skadligt” ”Man kan lära sig nya grejer” ”Krydda i sexlivet” ”Ett sätt att få lust” o.s.v.

Visuell Drog och Mitt ibland oss, Ahlin & Stigberg

- Stor industri, men ”osynlig”. Större än McD.
- Ett globalt problem.
- Vår tids sexualkunskap?
- Ger ensidig beskrivning av sex.
- Skev bild av kroppsideal, jämställdhet och samtycke.

Hur porr kan se ut idag

Ibland våld. Aldrig kondom.

Kvinnor vill jämt. Män kan jämt.

Vanligt med asfyxisex. Stryp och kvävning. Håller huvud under vatten.

Waterboarding. Håller för näsan vid oral sex.

En hel del avvikande beteenden: Elektricitet på blygdläppar och bröstvårtor.

Gagging. Fisting. ATM (ass to mouth).

Olika inriktningar som sex med djur, döda och barn.

Ofta sex med flera personer samtidigt.

Mina tankar kring barns sexualitet och porr

- Barn är nyfikna.
- Naket är spännande.
- Söker på nätet (få vuxna pratar sex med barn).
- Barn har ingen egen referensram av sex.
- Tänker inte kritiskt.
- Barn härmar vad de ser. Barn som sett porr blir ibland rädda, ibland leker/testar det de sett.

Mina tankar kring barns sexualitet och porr

- Påverkar deras sexualitet. Har inga egna referenser vid 7-8 års ålder.
- Påverkar det sexuella "scriptet".
- Porren hjälper också förövaren. "Pregroomar" barnen. Finns ofta en handling. Övergrepp, tvång och våld normaliseras.

Att fundera vidare över

- Porren rimmar inte med barnkonventionen. (T.ex. artikel 17 Barn ska skyddas från massmedia med skadligt innehåll)
- Hur skyddar vi barn från porr?
- Vad kan jag/vi göra?

Vad kan man göra?

- Sexualundervisning x flera.
- Borde ingå i lärar- förskolelärarprogrammen.
- Nätkunskap. Alla i åk 4 får boken "Bästa Värsta Nätet" av Maria Dufva
- Prata om sex, kärlek, porr.

Tack! Frågor?

@asakastbom

asa.kastbom@regionostergotland.se